

СТАНОВИЩЕ

От проф. дн Лучия Малинова относно дисертационния труд на
Тема: „СЪЗДАВАНЕ НА ИНТЕРЕС КЪМ КНИГАТА ЧРЕЗ
ИНТЕРАКТИВНО ПРЕСЪЗДАВАНЕ НА ХУДОЖЕСТВЕН
ТЕКСТ (В ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ 5-7 г.)“ с докторант
Василена Вутова за **ПРИСЪЖДАНЕ НА НАУЧНАТА СТЕПЕН**
„ДОКТОР“ в направление 1.2. Педагогика (Предучилищна
педагогика)

Василена Вутова определено счита, че в съвременното ни информационните технологии изместват книгите и илюстрациите към тях като източник за формиране на детската представа за света. Отдръпването на децата и учениците от книгите е осезаемо в последните години. От своя страна информационните технологии не могат пълноценно да развият речниковия фонд, вниманието и концентрацията, както и разгръщането на творческия потенциал и фантазията, които детската книга би предоставила. Предвид необходимостта от качествено възпитание и образование, както и компетентна грижа за цялостното развитие на децата, създаването на интерес у тях към книгата още в най-ранна възраст придобива актуално значение.

Дисертационният труд има съдържателен обем от 248 страници. В структурен план дисертационната разработка включва: съдържание, увод, четири глави, изводи и приноси, списък с използваната и цитираната литература на кирилица и латиница. Посочени са използваните интернет-източници, представени са списъци на фигурите в текста и приложенията, както и самите приложения. Посочени са 106 литературни източници, от които 91 на кирилица, 15 на латиница и 26 интернет адреса.

За Василена Вутова все по-голяма става потребността от използването на иновативни художествени, визуални и технологични средства, с които да се облече съвременната книга, за да привлече вниманието и интереса на децата от 21-ви век. В предучилищна възраст интересът към книгата може да бъде формиран и запазен, ако външната форма на книгата се адаптира към потребностите на съвременното дете, включвайки интерактивни свойства. Възможностите за интерактивно пресъздаване на художествени текстове за учебни цели чрез елементите на изобразителното изкуство и графичния дизайн са

предизвикателство, което е в основата на множество търсения в последните години. Ето защо целта на дисертационния труд „*е да се изследва отношението към книгата в предучилищна възраст и да се апробира в реална работна среда иновативен модел на създаване и поддържане на интереса у децата към книгата в качеството ѝ на източник на естетико-художествено въздействие на съдържанието*“. От тази гледна точка са формулирани задачите, които конкретизират целта в дисертацията. А те са:

1. да се направи проучване на отношението на децата към книгата в предучилищна възраст;

2. да се проучат възможностите за прилагане на иновативни подходи за предизвикване и затвърждаване на интереса към книгата в детска възраст;

3. да се създаде и да се апробира иновативен модел за създаване и поддържане на интерес към книгата в предучилищна възраст.

За Василена Вутова появата на различни форми на детски книги, предизвикващи любопитството и интереса на децата, е признак, че темата е актуална и може да бъде в основата на едно научно изследване. За нея децата днес не се впечатляват от източници на информация, които разчитат на пасивни форми на представяне. Затова и книгите-игри все повече са във фокуса на вниманието и привличат интереса на децата за разлика от класическите детски книжки с илюстрации. Оттук е началото и на идеята на докторанта да се създадат 4 книжки-игри, които да представят художествения текст пред децата, като ги извадят от пасивното слушане и ги направят активни участници в събитията. Така закономерно се стига и до *хипотезата: Изграждането и прилагането на иновативен модел за интерактивно пресъздаване на художествен текст в условията на обучителната среда в детската градина води на първо място до създаването и затвърждаването на емоционална свързаност с книгата, възприемана като източник на игри, забавление, познание и естетическо въздействие*. Интересите на съвременните деца са насочени към онези дейности, които им осигуряват активно участие. Затова *предполагаме, че един практичен интерактивен модел за пресъздаване на художествен текст вероятно би превърнал детето от пасивен слушател в активен участник в процеса на четене и би провокирал по-голям интерес към книгата*. Разбира се в този процес на интерактивно пресъздаване на художествен текст трябва да се имат в предвид както възрастовите граници на децата,

така и нагласата за различен тип взаимодействие при четене, която може да се изгражда постепенно у децата. *Като резултат от взаимодействието с книгата като източник на художествен текст би могло да се очаква стимулиране на фантазията, личното творчество и изобразителните способности на детето.*

Заклучението и изводите доказват тезата, че създаването и затвърждаването на интереса към книгата в детска възраст е пряко свързано с развитието и използването на фантазията на децата, която е важен индикатор за развиване на иновативно мислене и креативност в детска възраст. Като резултати или ползи за децата от приложението на иновативния модел се констатира: създаване на позитивни нагласи и навици за общуване с книгата, по-развита фантазия, логично и креативно мислене и постигане на образователните цели по атрактивен начин.

По темата на дисертацията докторантката е представила три публикации в научни конференции. Публикациите са свързани с темата на дисертацията.

Заклучение: Определено считам, че на основата актуалността и значимостта на проблема в дисертационния труд, резултатите от проучването и изведените закономерности в теоретико-приложен аспект – съвременно теоретично равнище и приложимост в педагогическата практика, предлагам на научното жури да присъди на Василена Николаева Вутова научната и образователна степен “Доктор”.

София, 28.08.2020 г.

проф. дн Лучия Малинова